

ABSTRAKT

Úvod: Obezita a psychická onemocnění jsou závažné zdravotní problémy, jejichž prevalence v posledních letech celosvětově narůstá. Zejména v případě deprese a úzkosti může u obézních pacientů docházet k narušení schopnosti redukovat hmotnost, což je nezbytný krok ke snížení rizika život ohrožujících komplikací obezity.

Cíle: Hlavním cílem této práce bylo popsat vliv přítomnosti psychických onemocnění na vývoj hmotnosti. K tomu byl zvolen výzkumný soubor obézních pacientů s depresí nebo anxiózně-depresivním syndromem. Jako hlavní sledovaný parametr byla zvolena relativní změna hmotnosti v procentech za dobu 1 roku. Jako první vedlejší cíl bylo stanovení porovnat výsledky u pacientů s psychiatrickou komorbiditou podle diagnózy. Druhým vedlejším cílem výzkumu bylo posoudit vzájemné působení faktoru ženského pohlaví a faktoru psychického onemocnění jako negativních prediktorů redukce hmotnosti.

Metodika: Sběr dat probíhal v obezitologickém centru na III. interní klinice, klinice endokrinologie a metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Výzkumný soubor (n=27) byl vybírán z pacientů, kteří zde v letech 2014 až 2021 absolvovali redukční hospitalizaci. Totéž platí i pro kontrolní soubor (n=27) obézních pacientů bez psychiatrické diagnózy. O všech pacientech byly získány vstupní údaje z propouštěcí zprávy a následně údaj o hmotnosti po 1 roce. Data byla sbírána retrospektivně z lékařské dokumentace. Získaná data byla následně statisticky zpracována a vyhodnocena pro účel porovnání výsledků výzkumného a kontrolního souboru.

Výsledky: V případě výzkumného souboru došlo k předpokládanému výsledku, že u něj nedojde k redukci, nýbrž k nárůstu hmotnosti. Konkrétně se za 1 rok jednalo o průměrný nárůst o 4,1 % (SD 5,7). U kontrolního souboru došlo v průměru k mírné redukci, a sice o 0,8 % (SD 6,1). Ze zjištěných hodnot byl získán rozdíl o 4,9 %, který se prokázal být statisticky významný ($p < 0,05$). Pacienti s depresí (n=15) v průměru navýšili svou hmotnost o 3,3 % (SD 6,2) a anxiózně-depresivní pacienti (n=12) o 5,2 % (SD 5,1). Rozdíl 1,9 % se neprokázal být statisticky významný ($p > 0,05$). Rovněž se nepotvrdilo, že by se vzájemně potencoval negativní prediktivní efekt ženského pohlaví a přítomnosti psychického onemocnění.

Závěr: V rámci tohoto výzkumu se prokázalo, že přítomnost psychického onemocnění mělo u obézních pacientů výzkumného souboru statisticky významný negativní efekt na vývoj hmotnosti. Pro budoucí výzkum by bylo vhodné sledovat větší vzorek populace, aby bylo možné posoudit i vzájemné interakce dalších proměnných, jako je pohlaví nebo konkrétní psychiatrické diagnózy.

Klíčová slova: obezita, psychická onemocnění, deprese, anxiózně-depresivní syndrom, změna hmotnosti